f. Ex. ikke udtale mig om den finantsielle Begrændsning. Der kan naturligvis være Tale om en saadan, og maaske vil det være urimeligt at forlange, at et saadant Lovforslag skulde vedtages, uden at man er bleven enig om nogensomhelst finantsiel Begrændsning, men gjennem den Beregning kunde man vel ogsaa komme til et Resultat om, hvor den Begrændsning skulde ligge, og saa kunde man vel ogsaa komme overens om en virkelig Grændse. Den vilde ganske sikkert komme til at ligge betydelig over det, som nu ydes til Folkehøiskolerne, forsaavidt man her skulde være villig til at gaa ind derpaa. Den Understøttelse, som man tænker paa at kunne skaffe Landbrugsskolerne — det udtalte jeg allerede ved den tidligere Behandling af dette Lovforslag —, er jo saa betydelig, at dersom man ikke stiller Folkehøiskolerne paa et lignende Standpunkt, vil man derved etablere en urimelig Konkurrence, hvori Folkehøiskolerne absolut ville komme til at ligge under, og det er det, man her har villet værge sig imod.

Det er jo muligt, at man kunde komme ud over alle disse vanskelige Spørgsmaal ved at gaa ind paa det Forslag, som omtales af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen), nemlig at tage alle disse forskjellige Undervisningsanstalter under Ex. Jeg kan imidlertid kun udtale mig for mit eget personlige Vedkommende om dette Spørgsmaal — det har selvfølgelig ikke foreligget for Udvalget, da der Intet findes derom i Lovforslaget —, men jeg kan for mit personlige Vedkommende ikke se Andet, end at, kunde man komme overens om en Lov, som understøttede alle videregaaende Undervisningsanstalter eller en stor Del af de Anstalter, som ville give dem, der have faaet deres Børneundervisning i Almueskolen, en videregaaende Undervisning, maatte en saadan Lov anses for et Fremskridt. Imidlertid tør jeg, som sagt, kun udtale min personlige Mening derom, da Spørgsmaalet ikke har været behandlet i Udvalget.

I Anledning af det, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Bjørnbak) udtalte, ønsker jeg at sige, at det selvfølgelig har været af Interesse at høre Udtalelser af en saa sagkyndig Mand som ham om dette Spørgsmaal, men at det dog er muligt, at det ærede Medlem har set lidt forkert paa Spørgsmaalet; det, hvorpaa det kommer an, er: I hvilken Alder have Folk Modenhed nok til at modtage Høiskoleunderundervisning? Ganske vist maa det indrømmes, at unge Mennesker i 16—17 Aars Alderen kunne have meget godt af at være paa en Høiskole og have megen Nytte og have godt af Undervisningen. Men det, som Folkehøiskolerne egentlig tilsigte, nemlig at bibringe det modnede Individ en mere værdifuld aandelig Udvikling, ere disse unge Mennesker ikke modtagelige for endnu. Derfor tror jeg, at Udvalget med velberaad Hu har sat Aldersgrændsen til 18 Aar for de mandlige Elever. Naar man tager Hensyn til, hvad der i Reglen gjælder om Flertallet af Befolkningen her i Landet, saa kan man bestemt sige, at før den Alder har den ikke den Modenhed, som er nødvendig, for at denne Undervisning kan komme fuldstændig tilgode. Man kan meget godt erhverve sig positive Kundskaber før den Alder, men den egentlige aandelige Udvikling, som her maa forudsættes, foregaar i Reglen ikke for Mandens Vedkommende før 18 Aars Alderen. Noget anderledes er det med Kvinder. Man kan sige, hvad man vil, Kvinden er tidligere udviklet end Manden ogsaa i andre Henseender, jeg skal f. Ex. anføre dette, at der er unge Piger, der gifte sig, naar de ere 18 Aar, men det gjør unge Mænd i Reglen ikke, de have vist ikke engang Lov dertil, og Høiskolestudierne maa helst være endte, førend de gifte sig. Men i hvert Tilfælde tror jeg, man kan forsvare at sætte den kvindelige Modenhedsalder noget tidligere end den mandlige, og derfor tillader jeg mig at holde paa 16 Aars Alderen for dem. — Det ærede Medlem angreb dernæst Bestemmelsen i § 3 og mente, at der ikke var tilstrækkelig taget Hensyn til de dyre og betydeligere Lærerkræfter, som Specialskolen nødvendigvis maatte have, men saa har det ærede Medlem formodentlig ikke rigtig læst Udvalgets Flertals Forslag til § 1, der jo ender med, at $^1/_3$ af Skolens Udgift i det sidste Finantsaar til Lærerlønninger og Forsynninger med Undervisningsmidler, udgjør en Del af Statskassens Understøttelse. Vi have netop altsaa igjennem dette Forslag tilfredsstillet de Fordringer, det ærede Medlem stiller. Naar Specialskoler, de, der give særlig faglig Undervisning, behøve flere og dueligere Lærere,